

ОРІЄНТОВНЕ КАЛЕНДАРНЕ ПЛАНУВАННЯ УРОКІВ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ У 5 КЛАСІ

(за програмою «Зарубіжна література»: Н. І. Богданець-Білоskalенко, В. В. Снегірьова, О. Л. Фідкевич)

52 год / рік; 1,5 год / тиждень

На читання і вивчення творів – 32 години

На читання та обговорення – 8 годин

На творчі роботи – 7 годин

На контрольні роботи – 5 годин

К-сть годин	Основний зміст: теми і твори; творчі та контрольні роботи	Види роботи на уроці
1	Вступ. Значення творів зарубіжних письменників для сучасних читачів. Види читання в цифрову епоху гаджетів. Зміст навчального предмета «Зарубіжна література». <i>Теорія літератури.</i> Оригінал і переклад	Бесіда (із залученням читацького досвіду учнів). Ознайомлення з підручником і колективне обговорення його змісту та особливостей навчального предмета «Зарубіжна література». Розповідь про власні літературні вподобання. Підготовка виставки улюблених книжок зарубіжних письменників, малюнків за улюбленими літературними творами

ДЛЯ ЧИТАННЯ ТА ВИВЧЕННЯ

КАЗКА

Фольклорні казки

2-3	Німецька народна казка «Пані Метелиця» Відображення у казці народних ідеалів: прославлення доброти, працьовитості, справедливості і засудження жадібності, лінощів, пихи. <i>Теорія літератури.</i> Сюжет чарівної казки. Антитеза як композиційний елемент казки.	Читання (різні види: поглиблене, оглядове, вибіркоче, коментоване, виразне); аудіювання; комплексний аналіз тексту (сюжет, герої, художні особливості, читацька рефлексія); складання плану прочитаного;
4-5	Французька народна казка «Дроворубова донька» Своєрідність інтерпретації у казці мандрівного сюжету «красуня і чудовисько». Поєднання в образі героїні краси зовнішньої і внутрішньої. Утвердження ідеї активного добра. Чарівні елементи в казці. <i>Теорія літератури.</i> Мандрівні сюжети. Діалог як засіб спілкування, вираження думок, почуттів і настроїв героїв. Антитеза (поглиблення знань)	порівняльний аналіз казок; переказ різних видів; обговорення, дискусія (зокрема он-лайн дискусія); створення ілюстрацій, презентацій, медійних продуктів та інших творчих форм рефлексії. Перегляд екранізацій (епізодів) виучуваних казок та обговорення їх;

<p>6-7</p>	<p>Арабська народна казка «Синдбад-Мореплавець» (перша подорож)</p> <p>Утвердження духовної стійкості людини в образі Синдбада-Мореплавця. Ідеї дружби, поваги до представників різних країн і народів, любові до батьківщини. Пригодницький елемент в чарівній казці.</p> <p><i>Теорія літератури.</i> Гіпербола.</p>	<p>творча і рольова діяльність (застосування елементів театралізації).</p>
<p>8</p>	<p><i>Творча робота.</i> Розповідь про улюбленого героя / героїню фольклорної казки (усно). Складання простого плану до неї (під керівництвом вчителя).</p>	<p>Розвиток творчої діяльності та усного мовлення.</p>
<p>Літературні (авторські) казки</p>		
<p>9-11</p>	<p>Літературні (авторські) казки Ганс Крістіан Андерсен (1805–1875) «Снігова королева»</p> <p>Боротьба добра і зла, торжество самовідданої дружби в казці. Чарівний світ твору. Образи скандинавського фольклору. Роль фантастики.</p>	<p>Читання (різні види: поглиблене, вибіркоче, коментоване, виразне);</p> <p>аудіювання;</p> <p>формулювання запитань до тексту та пошук відповідей на них;</p>

	<p><i>Теорія літератури.</i> Літературна казка. Автор художнього твору.</p>	<p>комплексний аналіз тексту: сюжет, герої, художні особливості, читацька рефлексія;</p>
<p>12-14</p>	<p>Олександр Сергійович Пушкін (1799–1837) «Казка про царя Салтана, про сина його славного й могутнього богатира князя Гвідона Салтановича та про прекрасну царівну Лебедицю»</p> <p>Традиції народної казки та багатство авторських образів. Перемога справжньої краси над заздрощами та підступністю. Авторське ставлення до персонажів через зображення їхніх характерів і вчинків. Чарівне у казці. Особливості мови пушкінської казки</p> <p><i>Теорія літератури.</i> Літературна казка (збагачення знань: віршована казка). Герой/героїня художнього твору. Авторське ставлення до героїв/героїнь твору</p>	<p>складання плану прочитаного; порівняльний аналіз казок; переказ різних видів; обговорення, дискусії; створення ілюстрацій, презентацій, медійних продуктів та інших творчих форм рефлексії. Перегляд екранізацій (епізодів) виучуваних казок та обговорення їх; застосування елементів театралізації.</p>
<p>15-17</p>	<p>Оскар Вайлд (1854–1900) «Хлопчик-Зірка»</p> <p>Символічний зміст назви твору. Шлях Хлопчика-Зірки від егоїзму й байдужості до відкриття в собі любові й</p>	

	<p>милосердя. Хибні та справжні цінності. Краса зовнішня та внутрішня.</p> <p><i>Теорія літератури.</i> Авторське ставлення до героїв/героїнь твору (закріплення знань).</p> <p>Антитеза (збагачення знань: протиставлення краси зовнішньої і внутрішньої)</p>	
18-19	Створення власної казки (письмово) або творча обробка народної (робота в групах або парах). Аналіз та коригування творчих робіт	Розвиток творчої діяльності та мовлення. Формування умінь аналізу й удосконалення мовлення
20	Контрольна робота за розділом «Казка»	
РЕАЛЬНІСТЬ І ВИГАДКА В ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ		
21-22	<p>Рудольф Еріх Распе (1736-1794), Бюргер Готфрід Август (1747-1794) «Пригоди барона Мюнхгаузена» («За волосся», «Перша подорож на Місяць» та ін. за вибором учителя).</p> <p>Життєствердний образ барона Мюнхгаузена. Вигадані ним історії, поєднання в них правдоподібності й уяви.</p> <p>Використання в розповідях героя комічних елементів, фантастики, гіперболи та інших художніх засобів.</p>	Читання, аудіювання, складання плану;

	<p><i>Теорія літератури.</i> Комічне в літературі. Гіпербола (поглиблення знань).</p>	<p>усний стислий, вибірковий, близький до тексту переказ;</p>
23-25	<p>Ернст Теодор Амадей Гофман (1776-1822). «Лускунчик і Мишачий король»</p> <p>Реальний світ і вигадка в казці. Характер головної героїні (Марі). Фантастичні перетворення персонажів. Битва добра і зла. Символічний образ Різдва, різдвяної ялинки. Ідеї добра, людяності, любові. Значення мрії в житті людини.</p> <p><i>Теорія літератури.</i> Герой (героїня) художнього твору (збагачення знань: головна героїня). Реальність і фантастика в літературі.</p>	<p>обговорення прослуханих і прочитаних текстів (медіатекстів);</p> <p>коментування;</p> <p>дискусії (зокрема он-лайн);</p> <p>створення таблиць, схем, ілюстрацій та інших творчих форм рефлексії</p>
26-28	<p>Елеанор Портер (1868–1920). «Полліанна» (3-4 розділи за вибором учителя) Щирість, мужність і оптимізм Полліанни, її позитивний вплив на життя міста, долю інших людей. Творча фантазія головної героїні. Ідея радості життя, що змінює світ на краще. Художні засоби розкриття образу Полліанни.</p> <p><i>Теорія літератури.</i> Поняття про роман.</p>	

29-30	Творча робота. Переказ (усний або письмовий) фрагмента художнього тексту (з творчим завданням). Складання простого плану до нього. Аналіз та коригування творчих робіт	
31	Контрольна робота за розділом «Реальність і вигадка в художній літературі»	
ТВАРИНИ-ГЕРОЇ ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРІВ		
32-34	<p>Редьярд Кіплінг (1865–1936). «Книга джунглів» («Брати Мауглі», «Полювання Каа»). Історія хлопчика, якого виховали тварини, його дружба з ними. Сміливість, кмітливість, доброта Мауглі. Яскравість персонажів-тварин, утілення в них людських рис.</p> <p><i>Теорія літератури.</i> Тема художнього твору. Герой літературного твору (збагачення знань: тварини-герої художньої літератури)</p>	<p>Бесіда на основі прочитаного твору; коментоване читання текстових фрагментів; поглиблений аналіз творів; відповіді на запитання із залученням тексту</p>
35-37	Веша Куоннезін (Арчибальд Стенсфелд Білейні) (1888-1938). «Саджо та її бобри» (розділи – за вибором учителя)	<p>творів, цитування; словникова робота</p>

	Зворушлива дружба двох дітей-індіанців та бобренят Чілеві й Чікені. Образи тварин, світ природи і людини в повісті. Ідея відповідальності людини за природний світ. Теорія літератури. Повість і повість-казка (поглиблення знань)	
38-39	Творча робота. Відгук про самостійно прочитане оповідання про тварин (письмово). Аналіз та коригування	
ПОЕТИЧНИЙ ОБРАЗ ПРИРОДИ		
40-41	Йоганн Вольфганг фон Гете (1749-1832) «Світ бачити є невимовно мило...» Генріх Гейне (1797-1856). «Задзвени із глибини...» Джон Кітс (1795-1821). «Пісня ельфа» Роберт Бернс (1759-1796) «Моє серце в верховині» Поетизація природи; утвердження зв'язку природи й людини; утілення любові до рідного краю Теорія літератури. Пейзаж, епітет, метафора, порівняння	Робота над виразним читанням, словникова робота, аналіз зображувально-виражальних засобів віршів, словесне малювання

42	Контрольна робота за розділами «Тварини-герої літературних творів» та «Поетичний образ природи»	
43-50	Для читання та обговорення (2-3 твори – за вибором учителя та учнів/учениць) (8 год.)	
	<p>Джон Роналд Руен Толкін (1892-1973). «Гобіт, або Туди і звідти». Герої твору (Більбо Торбин, Гандальф та ін.). Запеклість битви добра зі злом. Середзем'я, його зв'язок із фольклором. Моральні принципи, які утверджує автор. Смисл назви повісті.</p>	
	<p>Роальд Дал(1916–1990). «Чарлі і шоколадна фабрика». Казкові пригоди героїв на шоколадній фабриці містера Вонки. Доброта, щирість і наполегливість головного героя. Зображення родинних стосунків у творі: сім'я Бакетів, інші родини. Образи дітей і дорослих. Утвердження співчуття, милосердя, взаємодопомоги, відповідальності, морального вибору.</p>	

	<p>Туве Янсон (1914–2001). «Капелюх Чарівника». Художній світ твору; втілення в образах героїв доброти, щирості, родинних цінностей.</p>	
	<p>Анджела Нанетті (нар. 1942). «Мій дідусь був черешнею». Родинні цінності у творі. Тоніно в центрі всесвіту любові й піклування. Феліція як особливий символ дитинства, доброти і людяності, вміння «бачити серцем».</p>	
	<p>Пауль Маар (нар. 1937). «Машина для здійснення бажань, або Суботик повертається в суботу». Оптимістичний образ Суботика, його віра в силу думки й фантазії. Реальне і фантастичне у творі. Елементи фольклору (казки) та їхнє значення для розкриття головної ідеї – здійснення мрій, бажань і прагнень</p>	
51-52	Підсумкове оцінювання	